

שיעור הכנה לכיתה ה-ו'

לקראת סיור בחירייה

הסיור בחירייה הוא סיור מעורר חושים ורגשות. מומלץ מאוד לערוך הכנה לתלמידים המגיעים, וכן למלווים ולצוות, על מנת לאפשר סיור פורה ומעניין. בסיור נגלה כמה משאיות אשפה מגיעות לאתר כל יום, נלמד על חומרי גלם, וניחשף לפתרונות שונים לפסולת בארץ וגם בעולם.

מטרות השיעור

- לעורר סקרנות לקראת הסיור
- לעודד חשיבה על אחריות אישית בצריכה והשלכה של פסולת
- לעמוד על הקשר שבין צריכה לבין חומרי גלם ואחריות סביבתית.

מושגי יסוד

הרגלים סביבתיים, אחריות סביבתית, פסולת

עזרים

1. מחשב+מקרן למצגת.

מהלך השיעור

פתיחה (5 דקי')

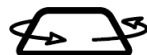
ספרו לכיתה שכולם עומדים להגיע לסיור בחירייה! בסיור אנחנו נגלה מה קורה לפח הכיתתי שלנו, ומה עושים עם מה שיש בפנים. שאלו את הכיתה מה לדעתם עושים עם הפסולת בחירייה, וכיתבו את התשובות על הלוח.

חלק א' - בחן את עצמך (20 דקי')

נשחק משחק כיתתי באמצעות המצגת המלווה. בכל שקף במצגת תוצג שאלה, התלמידים ירשמו לעצמם את האות שבחרו בכל תשובה, ולאחר מכן נגלה כמה נקודות מרוויחים מכל תשובה.

השאלון:

1. כשאני קונה שתייה מחוץ לבית, אני בדרך כלל:
  - A קונה בקבוק פלסטיק חדש (0 נקי')
  - B מביא בקבוק רב-פעמי מהבית (3 נקי')
  - C קונה בקבוק זכוכית ומשליך למיחזור (2 נקי')
  - D שותה רק מים, ישר מהברזייה/קולר (4 נקי')
2. מה אני עושה עם בגדים שכבר לא מתאימים לי?
  - A זורק לפח (0 נקי')
  - B מעביר לתרומה או מחזור טקסטיל (4 נקי')
  - C שומר, אולי פעם זה יתאים שוב (2 נקי')
  - D עושה מהם סמרטוטים או פרויקטים יצירתיים (3 נקי')
3. איך אני מתמודד עם שאריות מזון?
  - A זורק לפח רגיל (0 נקי')

חירייה פארק המחזור
איגוד ערים דן לתברואה

שיעור הכנה לכיתה ה-ו'

לקראת סיור בחירייה

- Ⓐ משתמש לשאריות, מרקים, או קומפוסט (3 נק') Ⓒ
- Ⓑ מאכיל חיות (3 נק') Ⓓ
- Ⓓ שם על הצלחת פחות מראש (4 נק')

4. כשאני הולך לסופר...

- Ⓐ לוקח כמה שקיות חד-פעמיות (0 נק')
- Ⓑ מביא תיק רב-פעמי מהבית (4 נק')
- Ⓒ משתמש בשקיות נייר (2 נק')
- Ⓓ יש לי שקית רב פעמית, אבל אני תמיד שוכח אותה בבית (1 נק')

5. מה אני עושה כשמכשיר חשמלי מתקלקל?

- Ⓐ קונה חדש מיד (0 נק')
- Ⓑ מנסה לתקן או למסור לתיקון (4 נק')
- Ⓒ שומר כי אולי פעם אתקן (1 נק')
- Ⓓ משליך למחזור פסולת אלקטרונית (3 נק')

6. כמה אני חושב על הפסולת שאני מייצר ביום?

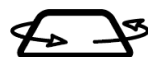
- Ⓐ כמעט אף פעם (0 נק')
- Ⓑ לפעמים (1 נק')
- Ⓒ משתדל מאוד לצמצם (3 נק')
- Ⓓ כמות הפסולת שאני מייצר מעסיקה אותי רבות (4 נק')

7. כשאני מזמין אוכל הביתה

- Ⓐ מזמין בלי לחשוב על האריזות (0 נק')
- Ⓑ מבקש שלא ישימו סכ"ם חד-פעמי (3 נק')
- Ⓒ משתמש בקופסה רב-פעמית משלי כשאפשר (4 נק')
- Ⓓ מנקה את האריזות וממחזר אותן (2 נק')

8. במסיבה או בפיקניק...

- Ⓐ הכי נוח צלחות פלסטיק חד-פעמיות (0 נק')
- Ⓑ צלחות נייר או מתכלות (2 נק')
- Ⓒ מביא צלחת וכוס מהבית, ושומר גם על הסטייל וגם על הסביבה (4 נק')
- Ⓓ אוכל בידיים ומרגיש מחובר לטבע (3 נק')

איגוד ערים דן לתברואה

שיעור הכנה לכיתה ה-ו'

לקראת סיור בחירייה

לאחר הסבב הראשון, נציג את הניקוד המוענק לכל תשובה, ניתן לתלמידים לחשב את התוצאות, ונראה מה משמעותן:

הדירוג:

- 30-40 נקודות: אלוף/ת הקיימות! את/ה השראה לאחרים.
- 20-29 נקודות: בכיוון הנכון! שינוי קטן נוסף יעשה הבדל גדול.
- 10-19 נקודות: מנסה, אבל יש מה לשפר! הגיע הזמן לאמץ כמה הרגלים חדשים.
- פחות מ-10 נקודות: לא נעים להגיד... זה הזמן להתחיל לחשוב ירוק יותר.

דיון מונחה בכיתה: מה מייצר את כמויות הפסולת שלנו? האם יש דרך בה אנחנו יכולים לייצר פחות אשפה? האם למישהי עלה רעיון למשהו שהיא יכולה לעשות אחרת מתוך האפשרויות שהוצגו במשחק?

חלק ב' - דיון ערכי על פסולת - אחריות והשפעה (10 דק')

הראו לכיתה הגדרות למושגים "אחריות" ו"השפעה".

מהלך
השיעור
(המשך)

אחריות: תכונתו של מי שפועל ומתנהג כמצופה, מידת דאגתו של אדם למצב תקין ולתפקוד תקין של מה שהוא מופקד עליו.

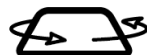
השפעה: העברה של דעות או תכונות וכדומה אל אחרים. פעולה (סמויה פחות או יותר) של דבר אחד על דבר אחר, כגון 'השפעת הבצורת על היבולי'.

שאלו את הכיתה: באילו תחומים יש לכם אחריות? בקשו דוגמאות מהכיתה. שאלו באילו תחומים יש השפעה? לרוב, אנחנו יכולים להשפיע יותר בקלות על משהו שאנחנו אחראים עליו. למשל איך שהחדר שלנו נראה או מה שאנחנו אוכלים. האם יש לנו אחריות והשפעה גם על הסביבה? על הפסולת שאנחנו מייצרים?

הסבירו - הצרכים שלנו וההרגלים שלנו מייצרים פסולת, לפסולת זו יש השלכות, השאלה היא האם נוכל לייצר פחות ממנה על ידי שינוי הרגלים. כאשר אנחנו בוחרים לעטוף את הכריך באריזה שאפשר להשתמש בה שוב, אנחנו משפיעים על כמות הפסולת שיוצאת מהכיתה, ומראים שיש לנו אחריות לחומרי גלם וגם קצת לכסף של ההורים שלנו.

הכנה לכללי האתר של חירייה

המרכז לחינוך סביבתי בחירייה לוקח אחריות על העשייה שלו, ומבקש להשפיע על כמות הפסולת המיוצרת במקום במהלך הפעילות במקום. לכן לחירייה אין להכניס חטיפים וחד פעמי. מוצרים חד-פעמיים מייצרים המון פסולת, החטיפים מייצרים פסולת אריזות. כמה? בואו נחשב:

איגוד ערים דן לתברואה

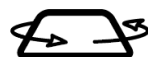
שיעור הכנה לכיתה ה-ו'

לקראת סיור בחירייה

בטיול ממוצע כל ילד מביא 2 חטיפים, לחירייה מגיעות ביום 8 כיתות, בכל כיתה בממוצע 35 תלמידים, כמה אריזות חטיפים יהיו לנו בסיום יום ההדרכה במרכז? (560). לחירייה מגיעות קבוצות 5 ימים בשבוע, יש 4 שבועות בחודש, ומקבלים כיתות במשך 10 חודשים בשנה, כמה פסולת אריזות הייתה מיוצרת בחירייה בשנה אחת אם היה אפשר להביא חטיפים? (112,000). זו כמות פסולת האריזות שתיזרק רק מכיוון שתגיעו לסיור בחירייה עם חטיפים. זו כמות שאנחנו בחירייה יכולים לצמצם, ולכן מבקשים שלא להביא לסיור חטיפים. תוכלו לחשוב ככיתה על כיבוד "מצומצם אריזות" שאפשר להביא, למשל עוגיות שאפיתם ושתחלקו בין כולם.

אפשרות הרחבה:

בסיור יהיו איתנו מדריכים שהם מומחים ומומחיות לפסולת, בואו נכין לקראת הסיור רשימת שאלות שהיינו רוצים עליהן מענה ונבדוק אם נוכל לענות על כל השאלות בסיור.

חירייה פארק המחזור
איגוד ערים דן לתברואה